

KORONAVİRÜS HABERLERİ

Akıl komutan olmazsa, akıl işletilmezse en azından akıl dikkate alınmazsa ne gibi trajikomik durumlara düşülebileceğine dair ibretlik haberler Türk basınından derlenmiştir.

“Allah, aklını işletmeyenler üzerine pislik atar.” diyor Yunus suresi 100. ayet. Kur’an dilinin aşılmamış ustası İsfahanlı Ragıp ise söyle söylüyor akıl hakkında (ölm. 502/1108): Akıl komutan olmalıdır ki, vahyin diğer ürünleri sonuç versin”. Gazali ise şöyle ifade ediyor akıl: “Akıl ile nakil (dinsel metinler) çatıştığında, aklın söylediği öne alınıp dinsel söylem ona uydurulur.”

Tüm dünyada sürmekte olan Covid-19 pandemisi boyunca oldukça çok çeşitli haberlere maruz kaldık medya organlarında. Ama bunların hiçbirisi din alanındaki haberler kadar ilgi çekici olmamıştır kanısındayım. Covid-19 pandemisinin din ile alakalı haberlerinin en çarpıcı olanlarını derlenmiş şekilde bulacaksınız yazının ilerleyen kısımlarında. Akıl komutan olmazsa, akıl işletilmezse en azından akıl

dikkate alınmazsa ne gibi trajikomik durumlara düşülebileceğine dair ibretlik haberler Türk basınından derlenmiştir. Ek olarak, uzmanlar tarafından yapılan bir takım tavsiyeler ve koronavirüs üzerine doğru bilinen birtakım yanlışlar hakkında düzeltmeler de yazının son kısmında mevcuttur. İyi okumalar diliyorum.

31.03.2020 tarihli bir haber:

Yeni tip koronavirüse (Kovid-19) karşı bir internet sitesinde 20 TL'ye 'korunma duası' satıldığı ortaya çıktı.

'Bana Dua Oku' isimli bir internet sitesinde 20 liraya 'koronavirüs duası' satıldığı görüldü.

Söz konusu internet sitesinde, satılan dua için şu açıklama yer alıyor:

“Bağışın kadar virüsten korun ve sevdiğin de korun-sun! Koronavirüs ülkemizde de görülmeye başlandı. Eğer korunmak ve aileni korumak istiyorsan bu duaya ihtiyacın var. Ne kadar çok bağış seni o kadar korur ve diğer hastalıklardan da arındırır.”

Aynı sitede ayrıca ‘Cinsel performans artırma duası, İş bulma duası, Araba sahibi olma duası, Bel ağrısı duası, Beladan kurtulma duası, Borçtan kurtulma duası ve Cennete girme duası’ gibi duaların da ‘satıldığı’ görülmüyor.¹

06.04.2020 tarihli başka bir haber:

Güngören’de kendisini imam olarak tanıtıp vatandaşları ‘koronavirüs tedavisi, ayrılan çiftleri barıştırma, büyü bozma ve kismet açma’ gibi bahanelerle dolandıran Fikret G., gözaltına alındı.

Güngören İlçe Emniyet Müdürlüğü ekipleri, Fikret G. (61) adlı kişinin, ilçede irtibata geçtiği kişilerin dini duygularını kullanarak, muska yazdığını tespit etti. Fikret G.’nin, güvenini kazandığı kişileri para karşılığında hastalık tedavisi, ayrılan çiftleri barıştırma, büyü bozma ve kismet açma gibi bahanelerle dolandırdığını belirleyen emniyet ekipleri, hemen harekete geçti. Sahte imamın son günlerde dünyayı etkisi altına alan koronavirüse karşı da muska yazdığı belirtildi.

Fikret G. ile müşteri kılığında irtibata geçen polis, 4 Nisan Cumartesi günü için randevu istedi. Polisi müşteri sanan sahte ‘hoca’, arayan emniyet ekiplerine saat 15.00’e randevu verdi. Belirlenen randevuya giden polis, daha önce seri numarası alınmış 200 TL parayı anlaştıkları şekilde Fikret G.’ye teslim edildi. Parayı verdikten sonra sahte hoca polis ekiplerince suçüstü yakalanarak gözaltına alındı. Yakalanan Fikret G., sorgulanmak üzere emniyete götürüldü.

Polisteki işlemlerinin dün adliyeye sevk edilen Fikret G., hakkında Türk Ceza Kanununun ‘Dini İnanç ve Duyguların İstismar Edilmesi Suretiyle Nitelikli Dolandırıcılık’ başlıklı 158. Maddesi ve 1219 Sayılı ‘Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasında Dair Kanun’ suçlarından işlem yapıldı.

1 <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202003311041723028-internetten-20-tye-koronaviruse-karsi-korunma-duasi/>

Zanlı çıkarıldığı mahkemece **tutuklanarak** cezaevine gönderildi.²

25.08.2020 tarihli haber:

ABD’de koronavirüsün sahte olduğunu düşünen rahip, Covid-19’dan öldü

ABD’de yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgınının sahte olduğunu düşünerek, sağlık tavsiyelerine uymayan Floridalı bir taksi şoförü, eşini Covid-19’dan kaybetti.

BBC Türkçe’nin haberine göre, Brian Lee Hitchens ve eşi Erin, internette okudukları koronavirüsün 5G sistemiyle bağlantılı olduğunu ya da sadece grip gibi bir hastalık olduğunu söyleyen komplo teorilerine inandı. Çift bu nedenle, yetkili makamların sağlık tavsiyelerini dikkate almadı ve hasta olduklarında da hemen yardım istemediler.

Mayıs ayında koronavirüse yakalanan çift, hastaneye kaldırıldı. Ancak Brian iyileşirken, astımı ve bir uyku hastalığı olan 46 yaşındaki eşi hastalığı ağır geçiriyordu. Rahiplik yapan Erin, koronavirüs kaynaklı kalp sorunları nedeniyle hayatını kaybetti.

Brian Hitchens, BBC’ye yaptığı açıklamada, şimdi uyarıları başından beri dinlemiş olmayı dilediğini ve eşinin kendisini affetmesini umduğunu söyledi. Hitchens “Bu gerçek bir virüs ve insanları farklı etkiliyor. Geçmişini değiştiremem, sadece bugünü yaşayabilirim ve gelecek için daha iyi tercihler yapabilirim” dedi.³

18.04.2020 tarihli haber:

İsrail’in tanınan hahamlarından Chaim Kanievsky’e yakınlığı ile bilinen bir dernek, 3 bin yeni İsrail şekeli (yaklaşık 5 bin 800 Türk lirası) bağışta bulunanların “Yeni tip koronavirüse (Kovid-19) yakalanmayacakları” iddiasında bulundu. Bağışçıya ‘koronavirüsten koruyacak muska’ gönderen dernek, 30 ay taksit imkânı da sunuyor.

İsrail’in Kanal 12 televizyon kanalında yer alan ha-

2 <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202004061041762575-koronavirüs-yazan-sahte-hoca-sucustu-yakalandi/>

rus-icin-mus-

3 <https://t24.com.tr/haber/abd-de-koronavirus-un-sahte-oldugunu-dusun-19-dan-oldu,898946>

nen-rahip-co-

berde, Haham Kanievsky'e yakın ve Ultra-Ortodoks Yahudilerin yoğunlukta olduğu Bney Brak kenti merkezli Kupat Ha'ir isimli derneğin geçen ay yardım kampanyası başlattığı bildirildi.

Salgından etkilenen ihtiyaç sahibi ailelere yardım etmek amacıyla başlatıldığı kaydedilen kampanya için bağışçılardan destek istendiği ifade edildi.

Derneğin internet sitesinde yer alan açıklamada, kampanyaya 3 bin yeni İsrail şekeli (yaklaşık 5800 Türk lirası) bağışta bulunanlara, "kendisi ve ailesini Kovid-19'dan koruyacak muska" gönderileceği belirtildi.

Kampanyada ayrıca 3 bin şekel bağış yapmak isteyenlere 30 ay taksit imkânı sunulduğu vurgulandı.

Yıllık 131 milyon yeni İsrail şekeli (yaklaşık 253 milyon TL) bütçeye sahip derneğin, söz konusu kampanyada 280 bin yeni İsrail şekeli (540 bin TL) topladığı aktarıldı.

Haham Kanievsky, daha önce de İsrail yönetiminin Kovid-19 nedeniyle sinagoglara gidilmemesi ve Yahudilerin dini okullarında (Yeşiva) eğitime ara verilmesi tavsiyesine karşı çıkarak, "Tevrat eğitimini durdurmak Kovid-19'dan daha tehlikeli" açıklamasını yapmıştı.

Kanievsky, 25 Mart'ta ise Hahamlar Birliğinin Kovid-19 nedeniyle İsrail'deki tüm sinagogların kapatılması kararına destek vererek takipçilerine hükümetin getirdiği kurallara uymaları çağrısı yapmıştı.

Yaklaşık 200 bin nüfusa sahip olmasına rağmen İsrail'de Batı Kudüs'ün ardından en fazla Kovid-19 vakasına rastlanan kentin Bney Brak olması dikkati çekiyor.

Sağlık Bakanlığının verilerine göre, ülkede toplam Kovid-19 vakası 13107'ye ulaşırken, Bney Brak'ta bu sayı 2150 olarak kayıtlara geçti. Uzmanlar, kentte Kovid-19 vaka sayısının tespit edilenden çok daha fazla olduğunu dile getiriyor.⁴

31.03.2020 tarihli haber:

Rusya'nın Habarovsk kentinde bir kedi koronavirüs-

ten koruduğu iddiasıyla internette 6 milyon rubleye (500 bin TL) satışa çıkarıldı.

Zvezda televizyonunun aktardığına göre, Habarovsk'ta bir internet sitesinde Timon isimli bir kedinin, koronavirüse karşı koruduğu ve tılsımlı olduğu iddia edildi.

İlanda, "Tılsımlı Timon, eşsiz muska kedi satılıktır. Her türlü virüs ve hastalıktan korur, şans getirir. Öbür dünya ile konuşur" ifadeleri kullanıldı.

Satıcı ayrıca kedinin kâhinlik özelliğinin de bulunduğunu ileri sürerek, pazarlığa açık olduğunu kaydetti.⁵

10.04.2020 tarihli gazete haberi:

Kayseri'de, 12 katlı apartmanın girişindeki zil ve asansör tuşlarına bir madde sürerken güvenlik kamerasına yansıyan Kezban M. (37) gözaltına alınıp, adliyeye sevk edildi. Kezban M.'nin binaya bulaştırdığı kimyasalın domuz yağı olduğu, apartmanda oturan eşinin sevgilisini kocasından uzaklaştırmak için domuz yağı büyüü yaptırdığı ileri sürüldü.

Melikgazi ilçesi İldem Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan 12 katlı apartmanda görevli Baki Türkoğlu, önceki gün market dönüşünde bina girişindeki halı ile zil tuşları, asansör tuşları ve bina içindeki tutma yerlerine yağ benzeri bir madde sürüldüğünü fark etti. Güvenlik kamerası görüntülerini inceleyen Türkoğlu, maskeli bir kadının binaya girip, elindeki poşette bulunan maddeyi söz konusu yerlere bulaştırıp, daha sonra apartmandan ayrıldığını gördü. Türkoğlu'nun haber vermesi üzerine gelen polis ekipleri, maddeden numune aldı. 52 ailenin yaşadığı apartman, daha sonra koronavirüs tehdidine karşı dezenfekte edilerek temizlendi.

Polis, apartmanda koronavirüs paniğine neden olan maddenin sırrını çözdü. Polisin yaptığı incelemede, güvenlik kamerasına yansıyan kadının Kezban M. olduğu belirlendi. Kezban M., polis ekipleri tarafından dün akşam saatlerinde evinde gözaltına alınarak, polis merkezine götürüldü. Geceyi karakolda geçiren Kezban M, işlemlerinin tamamlanması

⁴ <https://tr.sputniknews.com/koronavirus-salgini/202004181041858900-israilde-kovid-19dan-koruyacak-muska-iddiasi/>

⁵ <https://tr.sputniknews.com/koronavirus-salgini/202003311041727087-rusyada-koronavirus-karsi-muska-kedi-6-milyon-rubleye-satisa-cikarildi/>

ardından sabah Devlet Hastanesi Adli Tabipliğinde sağlık kontrolünden geçirildi. Gazetecilerin “Neden yaptınız?” sorusunu yanıtlamayan Kezban M, ‘mala zarar vermek’ suçundan adliye sevk edildi.

Kezban M.’nin binaya bulaştırdığı maddenin domuz yağı olduğu tespit edildi. Kezban M.’nin, kocası ile ilişki yaşadığını iddia ettiği kadının domuz yağı sürdüğü binada yaşadığı, kadını kocasından uzaklaştırmak için domuz yağı büyüsü yaptırdığı iddia edildi.⁶

09.09.2020 tarihli başka bir haber:

Koronavirüsün ‘Tanrının eşcinsel evliliğe yönelik cezası’ olduğunu söyleyen Patrik Filaret, Kovid-19’a yakalandı. 91 yaşındaki Filaret’in sağlık durumunun stabil olduğu belirtildi.

Ukrayna’da ‘yeni tip korona virüsün (Kovid-19) Tanrının eşcinsel evliliği cezalandırma şekli’ olduğunu söyleyen Ortodoks dini liderin Kovid-19 testi pozitif çıktı.

Birgün’ün aktardığına göre, Ukrayna’daki Hristiyanların en geniş tarikatının lideri Patrik Filaret’in Kovid-19 nedeniyle hastaneye kaldırıldığı, sağlık durumunun ise stabil olduğu belirtildi.

Filaret, Mart ayında Ukrayna’da bir TV kanalında salgının, Tanrının “insanlığın günahlarına, yani öncelikle eşcinsel evliliğe yönelik” cezası olduğunu belirtmişti.

Kilisesi tarafından yapılan açıklamada, 91 yaşındaki dini liderin düzenli testleri esnasında Kovid-19’a yakalandığının tespit edildiği teyit edildi.⁷

11.03.2020 tarihli haber:

İsraili bir haham, Koronavirüs’ün ‘Tanrı’nın Onur Yürüyüşü’ne katılanlara bir cezası’ olduğunu savundu.

İsraili haham Meir Mazuz, Koronavirüs üzerinden LGBTİ+’ları hedef aldı. Mazuz, “Virüs, LGBT Onur Yürüyüşü’ne katılanlara Tanrı’nın bir cezası” dedi.

6 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turkiye-o-goruntuleri-konusmustu-buyu-icin-surulen-domuz-yagi-cikti-41491431>

7 <https://tr.sputniknews.com/koronavirus-salgini/202009081042805545-koronavirus-salgini-nin-nedenini-escinsel-evlilikler-ile-iliskilendiren-patrik-filaret-koronavirus/>

The Times of Israel gazetesinde yer alan habere göre, cumartesi günü bir dini okulda konuşan haham Mazuz, “Onur yürüyüşü doğaya karşı bir yürüyüştür, doğayı yaratan onlardan intikam alıyor” ifadesini kullandı.

Yürüyüşün gerçekleştiği tüm ülkelerde Koronavirüs görüldüğünü savunan Mazuz, 400’ün üzerinde vakanın görüldüğü Arap ülkelerinde yürüyüş yapılmadığı için Koronavirüs olmadığını iddia etti.

Mazuz, İran’daki Koronavirüs vakalarının ise ‘İran’ın İsrail’e olan nefretinden’ kaynaklandığını söyledi.

Mazuz, 2014’te kurulan ve artık faaliyette aşırı milliyetçi Yachad partisinin de ruhani lideriydi.⁸

24.03.2020 tarihli haber:

Dikkate almamanız gereken koronavirüs hurafeleri ve tuzaklar

Koronavirüs her gün yeni ülkelere yayılırken ve vaka sayısı yükselirken, hastalığın hala bilinen bir tedavisi veya aşısı yok. Ama buna rağmen yararsız, kısmen zararsız hafta kimisi açıkça tehlikeli bazı tavsiyeler internet üzerinden büyük bir hızla yayılıyor.

SARIMSAK

Tüm dünyayı etkisi altına alan Koronavirüs kâbusuyla ilgili en yaygın hurafelerden bazıları mercek altına alındı.

BBC’de yer alan habere göre özellikle Facebook üzerinden sarımsak yemenin virüse yakalanmayı engelleyeceğine dair birçok paylaşım görülüyor. Dünya Sağlık Örgütü’ne göre (WHO) sarımsak “genel olarak mikroplara karşı etkili olabilen bazı özellikler taşıyan sağlıklı bir gıda” fakat sarımsak yemenin insanları koronavirüsten koruduğuna dair hiçbir kanıt yok. Bazı durumlarda tavsiye edilen şeyler tek tek zararlı değil ama bunları yaparken tavsiye edilen bilimsel bazı korunma yöntemlerini de takip ediyor olmak gerekiyor.

Bazen ise en zararsız görünen tavsiyeler bile faz-

8 <https://t24.com.tr/haber/israilli-haham-koronavirus-tanri-nin-onur-yuruyusu-ne-katilanlara-bir-cezasisi-865901>

la ciddiye alınırsa zararlı olabiliyor. Örneğin Güney Çin'de yayımlanan Sabah Postası gazetesinin habere göre bir buçuk kilo sarımsağı çiğ çiğ yediği için boğazı ciddi derecede tahriş olan bir kadın hastaneye kaldırılmış. Genel olarak meyve ve sebze yemenin ve su içmenin sağlıklı olduğunu biliyoruz. Ama belli bir gıdanın bu virüse karşı koruyucu olduğuna dair bir kanıt bulunmuş değil.

GÜNEŞ

Grip virüsünün yaz aylarında dış mekânlarda uzun süre yaşayamadığını biliyoruz fakat bunun Koronavirüs için geçerli olup olmadığı henüz belli değil. Vücudunuzu ısıtmaya çalışmanın ya da güneşte durmanın virüse karşı etkili bir yöntem olması uzmanlarca mümkün görülüyor.

DONDURMA

Sosyal medyada dolaşıma sokulan hurafelerden biri de soğuk gıdalar ve dondurmalarla ilgili. Yapılan araştırmalara göre soğuk ürünlerin tüketiminin boğaz ağrısına yol açtığına veya soğuk algınlığı enfeksiyonlarını arttırdığına dair kanıtlanmış bilimsel bir gerçek yoktur. Aksine, dondurma gibi soğuk ürünlerin özellikle bademcik ameliyatları sonrası boğaz ağrısını azaltmaya yardımcı olmak amacıyla doktorlar tarafından tavsiye edildiği de bilinmektedir.

Örneğin, son dönemde dünyada çeşitli dillerde çevrimiçi yayılan ve içeriğin UNICEF olduğu iddia edilen yanlış bir mesaja göre (paylaşım yukarıda), başka hususların yanı sıra, soğuk yiyeceklerden uzak durulması hastalığı önleyecektir. Bu, hiç kuşkusuz tamamen yanlıştır.

UNICEF, asılsız iddialarla ilgili sosyal medya hesabından "Son dönemde #koronavirüs ile ilgili çevrimiçi yayılan ve UNICEF görüşü olduğu iddia edilen yanlış mesajlar dolaşmaktadır. Yanlış bilgiler paylaşılması ve bu bilgilere güvenilir kuruluşlara atıfta bulunarak inandırıcılık kazandırılmaya çalışılması tehlikelidir ve yanlıştır. koronavirüsü ile ilgili UNICEF adı /logosuyla yayılan kendi sayfamızda ve sosyal

medya hesaplarımızda bulunmayan hiçbir habere itibar etmeyiniz ve yaymayınız. Gerekli durumlarda bize DM'den yazarak ulaşabilirsiniz." uyarısında bulunmuştu.

UNICEF'ten Charlotte Gornitzka "Son zamanlarda UNICEF'in yayınladığı iddia edilerek paylaşılan bir internet mesajında dondurma ve soğuk yiyeceklerden kaçınmanın hastalığı önlemede etkili olabileceği iddia ediliyor. Tabi ki tamamen yanlış bir bilgi" diyor.

EVDE DEZENFEKTAN ÜRETİMİ

Birçok eczane ve markette artık elleri dezenfekte etmekte kullanılan jeller tükenirken, hastalığa yakalanmayı engellemenin bilinen en etkili yolu hala elleri sık sık yıkamak. Dezenfektan jellerin tükendiği haberleriyle birlikte "evde kendi jelinizi yapın" başlıklı tarifler de sosyal medyada hızla yayılmaya başladı.

Fakat çok etkili olduğu iddia edilen bu tariflerin çoğu uzmanlara göre, yüzey temizlemeye uygun ama insan cildi için iyi değil. Alkol bazlı el jelleri genellikle yüzde 60-70 alkol içermesine karşılık cilde zarar vermesini engelleyecek nemlendiricilerle karıştırılıyor.

Londra Hijyen ve Tropik Hastalıklar Fakültesi'nden Profesör Sally Bloomfield, votkanın bile alkol oranının sadece yüzde 40 olduğunu hatırlatarak evde etkili bir dezenfektan el jeli yapılabileceğine inandığını söylüyor. Yüzeyleri temizlemek ve virüsten arındırmak için ise normal olarak ev temizliği için satılan dezenfektanlar yeterli.⁹

9 <https://www.cnnturk.com/dunya/dikkate-almamaniz-gereken-koronavirus-hurafeleri-ve-tuzaklar?page=10>